

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 16 czerwca 1953 r.

w przedmiocie sprawowanej przez związki zawodowe kontroli społecznej nad działalnością placówek handlu detalicznego i zakładów żywienia zbiorowego podległych Ministerstwu Handlu Wewnętrznego.

W celu usprawnienia zaopatrzenia ludności w towary i podniesienia na wyższy poziom kultury obsługi mas pracujących Sekretariat Centralnej Rady Związków Zawodowych w porozumieniu z Ministerstwem Handlu Wewnętrznego i Centralnym Związkiem Spółdzielczym powziął w dniu 16 stycznia 1953 r. uchwałę w sprawie powierzenia radom zakładowym i miejscowym kontroli społecznej nad działalnością placówek handlowych i zakładów żywienia zbiorowego. Kontrola społeczna w znacznej mierze przyczyni się do polepszenia działalności placówek handlowych i dopomoże pracownikom handlowym w usprawnieniu ich pracy. Przy radach zakładowych i miejscowych wybierane są społeczne komisje kontroli zaopatrzenia, których zadaniem będzie sprawowanie systematycznej kontroli i opieki nad placówkami handlu detalicznego i zakładami żywienia zbiorowego.

Dla zabezpieczenia należytej realizacji powyższej uchwały w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

R o z d z i a ł I.

Przepisy ogólne.

§ 1. Placówki handlu detalicznego i żywienia zbiorowego podlegają kontroli społecznej, sprawowanej przez związki zawodowe, zwanej w dalszym ciągu „kontrolą społeczną”.

§ 2. Organizację kontroli społecznej ustala Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 3. Szczegółowy zakres działania oraz tryb postępowania kontroli społecznej w ramach określonych niniejszym zarządzeniem ustala Centralna Rada Związków Zawodowych.

R o z d z i a ł II.

Zakres działania kontroli społecznej.

§ 4. Do zakresu działania kontroli społecznej stosownie do powołanej na wstępie uchwały Centralnej Rady Związków Zawodowych należy:

1) w odniesieniu do placówek handlu detalicznego:

- a) kontrolowanie, czy placówki handlu detalicznego są należycie i terminowo zaopatrywane w artykuły pierwszej potrzeby oraz czy zapotrzebowują odpowiednie ilości i asortymenty towarów, zgodnie z potrzebami ludności,
- b) czuwanie nad właściwym i zgodnym z obowiązującymi przepisami przechowywaniem i sprzedażą masy towarowej,
- c) systematyczne sprawdzanie prawidłowości działania wag i odważników oraz innych przyrządów do mierzenia, a także terminowości ich cechowania,
- d) czuwanie, aby towary sprzedawane nabywcom miały pełną wagę i miarę,
- e) sprawdzanie, czy sprzedawane towary nie są zepsute lub uszkodzone,
- f) kontrolowanie, czy przy ewentualnym otrzymaniu towarów niepełnowartościowych z wadami produkcyjnymi stosowane jest postępowanie reklamacyjne zgodne z obowiązującymi przepisami,
- g) kontrolowanie, czy w przypadkach zepsucia, zniszczenia lub częściowego zniszczenia towaru sporządzane są protokoły strat i czy towar ze-

psuty lub zniszczony usuwany jest ze sklepów zgodnie z przepisami, aby nie stanowił ewentualnego źródła nadużyć,

- h) kontrolowanie, czy są umieszczone na widocznym miejscu cenniki oraz ceny na próbkach towarów,
 - i) kontrolowanie, czy nie pobiera się wyższych cen od ustalonych, czy nie sprzedaje się towarów niższego gatunku po cenach wyższego gatunku,
 - j) zapobieganie i zwalczanie wszelkich form spekulacji,
 - k) czuwanie nad sprawnością obsługi i właściwym stosunkiem personelu do kupujących,
 - l) kontrolowanie, czy nie odmawia się sprzedaży towarów przeznaczonych do sprzedaży i czy nie ukrywa się ich przed kupującymi,
 - m) kontrolowanie, czy nie zachodzą przypadki samozaopatrywania się personelu wbrew obowiązującym przepisom,
 - n) kontrolowanie, czy sprzedaż towarów odbywa się w ilościach określonych obowiązującymi przepisami lub normami zwyczajowymi,
 - o) dopilnowywanie, czy są przestrzegane obowiązujące przepisy sanitarne,
 - p) kontrolowanie, czy personel placówek spożywczych i mięsnych posiada karty okresowego badania lekarskiego i czy personel w przepisanych okresach poddaje się badaniu lekarskiemu,
 - r) czuwanie, aby opakowania (tara) nie pozostawiały w salach sprzedaży, zanieczyszczając sklep i utrudniając poruszanie się klientów, lecz aby opakowania terminowo zwracane były dostawcom lub do magazynu opakowań,
 - s) kontrolowanie, czy są prowadzone książki życzeń i zażeń oraz czy, jak i w jakim czasie są załatwiane uwagi zamieszczane w tych książkach, a w szczególności uwagi dotyczące usunięcia braków i niedociągnięć;
- 2) w odniesieniu do placówek żywienia zbiorowego:
- a) kontrolowanie sprawności i kultury obsługi konsumentów,
 - b) kontrolowanie terminowości dostaw i jakości towarów,
 - c) czuwanie nad należyтым przechowywaniem zapasów w magazynach ze szczególnym uwzględnieniem ich przydatności do produkcji,
 - d) czuwanie, aby potrawy były przygotowywane według obowiązujących receptur,
 - e) kontrolowanie jakości i wagi wydawanych potraw,
 - f) dopilnowywanie przestrzegania obowiązujących cen,
 - g) czuwanie nad wykonywaniem zarządzeń dotyczących rozszerzenia asortymentu potraw,
 - h) kontrolowanie higieny sporządzanych potraw, czystości personelu oraz warunków sanitarnych urządzeń i pomieszczeń,
 - i) kontrolowanie, czy personel posiada karty okresowego badania lekarskiego i czy personel w przepisanych okresach poddaje się badaniu lekarskiemu,
 - j) kontrolowanie, czy są prowadzone książki życzeń i zażeń oraz czy, jak i w jakim czasie są zała-

twiane uwagi zamieszczane w tych książkach, a w szczególności uwagi dotyczące usunięcia braków i niedociągnięć,

- k) kontrolowanie, czy i jak są wykorzystywane odpadki produkcyjne i pokonsumpcyjne,
- l) dopilnowywanie wykonywania obowiązujących zarządzeń wydanych przez Ministerstwo Handlu Wewnętrznego.

R o z d z i a ł III.

Postępowanie kontrolne.

§ 5. Kontrolerzy społeczni przed rozpoczęciem kontroli powinni okazać kierownikowi placówki lub zastępującej go osobie legitymację służbową bądź dowód osobisty wraz z zaświadczeniem upoważniającym do przeprowadzenia kontroli, wystawionym przez właściwą organizację związkową i opatrzonym pieczęcią tejże organizacji. W zaświadczeniach powinien być uwidoczniiony numer sklepu kontrolowanego.

§ 6. Dokonywanie kontroli powinno odbywać się w miarę możliwości w obecności kierownika placówki lub zastępującej go osoby.

§ 7. Przy dokonywaniu kontroli kontrolerzy społeczni mają prawo przeglądania ksiąg i dokumentów, dokonywania oględzin pomieszczeń i rzeczy oraz żądania składania ustnych i pisemnych wyjaśnień.

§ 8. 1. Z przeprowadzonej kontroli — w przypadku stwierdzenia uchybień, niedociągnięć, przekroczeń i nadużyć — kontrolerzy społeczni sporządzają protokół. Protokół należy przedstawić do podpisu kierownikowi placówki lub zastępującej go osobie oraz odpowiedzialnemu sprzedawcy, o ile ujawnione przekroczenia i niedociągnięcia dotyczą jego osoby. Osoby te mają prawo wnieść do protokołu swoje uwagi i wyjaśnienia.

2. Każda kontrola powinna być wpisana do książki kontroli, znajdującej się w kontrolowanej placówce.

R o z d z i a ł IV.

Postępowanie pokontrolne.

§ 9. 1. W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrola społeczna kieruje wnioski w przedmiocie usprawnienia pracy zarówno do kontrolowanej placówki, jak również do jednostki nad nią nadrzędnej.

2. Kontrola społeczna może również kierować do jednostki nadrzędnej nad placówką kontrolowaną wnioski o pociągnięcie do odpowiedzialności służbowej pracowników, którzy dopuścili się przekroczeń obowiązujących przepisów o sprzedaży oraz uchybień w obsłudze kupujących.

3. Kontrolowane placówki oraz jednostki nad nimi nadrzędne, do których wpłynęły wnioski, wymienione w ust. 1 i 2, obowiązane są rozpatrzyć je niezwłocznie i o sposobie ich załatwienia zawiadomić wnioskodawcę najdalej w ciągu 14 dni od daty ich otrzymania.

R o z d z i a ł V.

Współdziałanie wydziałów handlu przydiów rad narodowych z kontrolą społeczną związków zawodowych.

§ 10. Zobowiązuje się wydziały handlu przydiów rad narodowych do udzielania pomocy organizacjom

związków zawodowych przy ustalaniu przez nie przydziałów placówek handlu detalicznego i żywienia zbiorowego w celu sprawowania kontroli społecznej oraz do powiadamiania o tych przydziałach jednostek nadrzędnych nad przydzielonymi placówkami.

R o z d z i a ł VI.

Współdziałanie Państwowej Inspekcji Handlowej z kontrolą społeczną związków zawodowych.

§ 11. Państwowa Inspekcja Handlowa współdziała z kontrolą społeczną przez:

- a) udzielanie informacji co do kierunku i metodyki pracy kontroli społecznej,
- b) uczestniczenie w naradach, na których będą omawiane sprawozdania z pracy kontrolerów społecznych, oraz w odprawach szkoleniowych, zorganizowanych przez okręgowe rady związków zawodowych na szczeblu wojewódzkim i powiatowym.

§ 12. 1. Państwowa Inspekcja Handlowa może włączać aktyw kontrolerów społecznych do przeprowadzanych poważniejszych prac kontrolnych wynikających z zadań Państwowej Inspekcji Handlowej. W sprawach tych kontrolerzy społeczni stanowią pomocniczy aktyw Państwowej Inspekcji Handlowej, która nadzoruje, przeprowadza instruktaże i podsumowuje pracę kontrolerów społecznych.

2. Dla zapewnienia właściwego doboru oraz ilości aktywu kontrolerów społecznych, niezbędnego do przeprowadzenia wymienionych w ust. 1 prac, organy Państwowej Inspekcji Handlowej uzgadniają organizację, tematykę oraz terminy z właściwymi instancjami związkowymi.

3. Główny Inspektor Państwowej Inspekcji Handlowej na wniosek terenowych organów Państwowej Inspekcji Handlowej, uzgodniony z odpowiednimi instancjami związkowymi, wyróżniać będzie najbardziej aktywnych kontrolerów społecznych dyplomami uznania.

§ 13. Szczegółowe zasady współdziałania określi zarządzenie Głównego Inspektora Państwowej Inspekcji Handlowej, wydane w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

R o z d z i a ł VII.

Przepisy końcowe.

§ 14. Zobowiązuje się organizacje naczelne uspołecznionego aparatu detalicznego oraz żywienia zbiorowego do wydania odpowiednich zarządzeń wewnętrznych zapewniających ściśle przestrzeganie zawartych w niniejszym zarządzeniu przepisów.

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 16 czerwca 1953 r.

Minister Handlu Wewnętrznego: M. Minor